ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/23/838-2126-5

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	04.10.2023 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	23.08.2023 (registreeritud inspektsioonis 24.08.2023)
Teabevaldaja	Pärnu Linnavalitsus aadress: Suur-Sepa 16, 80098 Pärnu e-posti aadress: linnavalitsus@parnu.ee
Vaide esitaja	Eraisik aadress: Xxxxx1, Xxxxx e-posti aadress: xxxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata kuna menetluse käigus 08.09.2023 on Pärnu Linnavalitsus vaide esitaja 09.08.2023 teabenõudele vastanud ja selgitanud kust ja kuidas on soovitud ehitusteatis leitav.
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsioon vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 30.06.2023 palus vaide esitaja teabenõude osas olemasolul väljastada ajavahemikus 16.06-30.06.2023 Xxxxx Xxxx x kortermajaga seoses esitatud avaldused, taotlused, projektid, teatised, ettepanekud päringud vm dokumendid.
2. 07.07.2023 teabenõude vastuses teatas linnavalitsus, et väljastab ehitusteatise koos projekti ja lisadokumentidega.
3. Kuna vastusele ehitusteatist lisatud ei olnud, siis palus vaide esitaja 10.07.2023 täpsustada, millist kirjale lisatud kirja peab linnavalitsus ehitusteatiseks.
4. 03.08.2023 vastuses teatas linnavalitsus, et ehitisteatis esitati 06.06.2023 ehitisregistri kaudu ja on menetluses ning taotlus on edastatud märkuste lahendamiseks

(ehitusprojekti täiendamiseks). Ühtlasi selgitas linnavalitsus, et vaide esitaja poolt märgitud kirjad on ehitusteatisega koos esitatud lisadokumendid.

5. 09.08.2023 esitas vaide esitaja täiendava teabenõude, millele punktides 1 ja 3.1 palus vaide esitaja ehitisteatis edastada või juhul kui see on avalikustatud ehitisregistris, siis palus vaide esitaja selle täpsele asukohale viidata.
6. Vaide esitamise ajaks 23.08.2023 ei olnud Pärnu Linnavalitsus vaide esitaja 09.08.2023 teabenõudele vastanud, mistõttu esitas vaide esitaja vaide teabenõudele tähtaegselt vastamata jätmise peale.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja leiab, et linnavalitsus on rikkunud vaide esitaja Põhiseadusest tulenevat õigust saada ettenähtud korras ja tähtajal avalikuks kasutamiseks mõeldud teavet, mõnitanud vaide esitajat ja valetanud et lisab kirjale ehitisteatise kuid ei teinud seda. Vaide esitajale ei ole arusaadav miks talle valetati, et lisatakse palutud dokument kuigi ei lisatud miks talle ei ole põhjendatud lubatud ehitisteatise edastamata jätmist.

Vaide esitaja palub:
1. Tuvastada kas on õiguspärane, et Pärnu linnavalitsus jättis 07.07.2023 kirjale nr 4.3-7/4795-8 lubatud ehitisteatise lisamata ega põhjendanud kuidagi miks ta valetas, et lisab ehitisteatise kuigi ei lisanud. Samuti kohustada linnavalitsust põhjendama lubatud ehitisteatise lisamata jätmist.
2. Tuvastada ka linnavalitsus vastas allakirjutanu 10.07.2023 teabenõudele (kus allakirjutanu palus täpsustada millist edastatud kirjadest linnavalitsus ehitisteatiseks pidas) seaduses ettenähtud vastamistähtaja jooksul (03.08.2022 nr 4.3-7/4795-13).
3. Tuvastada kas on õiguspärane, et linnavalitsus jättis kirjaga 03.08.2022 nr 4.3-7/4795-13 andmata palutud täpsustused (nagu 10.07.2023 täiendavas teabenõudes oli palutud) millist eraisikute kirja ta ehitisteatiseks pidas
5. Tuvastada kas on õiguspärane, et Pärnu linnavalitsus jättis allakirjutanu 10.07.2023 punktis 3 palutud väljavõtte vastuskirjaga 03.08.2022 nr 4.3-7/4795-13 väljastamata, ei keeldunud ka teabenõude täitmisest ega põhjendanud mis seda takistas tegemast või mis seda lubas.
6. Kohustada Pärnu linnavalitsust väljastama 10.07.2023 teabenõude punktis 3 palutud väljavõte või keelduma selles osas teabenõude täitmisest kui esinevad takistavad asjaolud ja keeldumist põhjendama.
7. Kohustada Pärnu linnavalitsust väljastama ehitisteatis mille linnavalitsus lubas juba 07.07.2023 kirjaga väljastada kuid seda kirjale ei lisanud või juhul kui see on nüüd avalikustatud ehitisregistris viidata selle täpsele asukohale ehitisregistris.
8. Tuvastada kas allakirjutanu 09.08.2023 teabenõudele käesoleva ajani vastamata jätmine on õiguspärane ja kohustada Pärnu linnavalitsust 09.08.2023 teabenõudele koheselt vastama.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Pärnu Linnavalitsuse selgituste kohaselt *ehitusteatist 07.07.2023 kirjaga nr 4.3-7/4795-8 linnavalitsus ei väljastanud ja info selle väljastamise kohta on märgitud teabenõude vastusesse eksikombel 03.08.2023 kirjaga nr 4.3-7/4795-13 selgitasime Eraisikule, et väljastasime ehitustatisega esitatud lisadokumendid. 08.08.2023 kirjaga nr 4.3-7/4795-20 selgitasime Eraisikule, et ehitusteatist 07.07.2023 kirjaga ei väljastatud ning info sellele väljastamise kohta märgiti teabenõude vastusesse eksikombel.*

10.07.2023 Eraisiku pöördumises nr 4.3-7/4795-9 käsitlesime teabenõudena punkti 3, kus paluti väljavõtet dokumendiregistrist. Ülejäänud pöördumise osa käsitlesime selgitustaotlusena. Kuna ehitusteatise väljastamist selles pöördumises ei palutud, siis me seda ei väljastanud. Samal põhjusel ei olnud võimalik ka teabenõude täitmisest keelduda.
Lisaks on Pärnu Linnavalitsus selgitanud, et *ehitusteatis esitati ehitisregistrisse 06.06.2023. Kui dokument oli menetluses (saadetud kooskõlastajale kooskõlastamiseks, tagastatud taotlejale märkuste lahendamiseks), siis sellel ajal ei saa isik, kes ei ole dokumendil seotud*

isikuna kirjas või keda ei ole menetlusse kaasatud, seda registris avada. Isik saab teha registris dokumendi otsingu ehitise aadressi järgi. Ta näeb ainult, mis ajal ja mis numbriga on dokument esitatud. Menetleja kaasab menetlusse kinnisasja omaniku, kui taotlust ei ole esitanud omanik. Kaasatavale saadetakse eelnõu. Hetkel kui Eraisik soovis teabenõudega ehitusteatise edastamist, ei olnud olemas veel eelnõud, mida talle tutvumiseks saata. Seega ei vallanud Pärnu Linnavalitsus soovitud teavet ja teabenõude täitmisest oleks tulnud avaliku teabe seaduse § 23 lg 1 p 2 alusel keelduda.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

1 AvTS § 35 lg 1 p 3 kohaselt on avalik teave, mis tahes viisil ja mistahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või sellele alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Sama paragrahvi lg 2 kohaselt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras.

2. AvTS § 9 lg 2 p-st 1 tulenevalt peab teabevaldaja tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus. AvTS § lg 2 kohaselt on teabevaldaja ametnik või töötaja kohustatud igakülgselt abistama teabenõudjat teabenõude esitamisel ning teabenõudjale vajaliku teabe, selle asukoha ja teabenõudjale sobivamate võimalike juurdepääsuviiside väljaselgitamisel.

3. AvTS § 18 lg 1 kohaselt tuleb teabenõudele vastata viivitamata, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Juhud, millal teabevaldajal on võimalus teabenõude täitmisest keelduda on ära toodud AvTS §-s 23. Sama paragrahvi lg 3 kohaselt tuleb keeldumist ka põhjendada. Seadus ei näe ette võimalust jätta teabenõudele tähtaegselt vastamata.

Teabenõuetele vastamine ja vaide esitaja nõuded

4. Kõigepealt pean vajalikuks vaide esitajale selgitada, et HMS § 72 sätestab, milliseid nõudeid saab vaidemenetluses esitada. HMS § 72 lg 1 kohaselt saab vaidemenetluses peale haldusakti vaidlustamist/kehtetuks tunnistamist nõuda ka ettekirjutuse tegemist haldusakti andmiseks, asja uueks otsustamiseks või toimingu sooritamiseks (HMS § 72 lg 1 p 3). Sama paragrahvi lg 3 kohaselt võib haldusaktist eraldi vaidlustada, viivituse, tegevusetuse, ametniku taandamisest keeldumise, haldusakti andmise taotluse tagastamise või muu seaduses sätestatud toimingu.

Ühiseks jooneks HMS § 73 lg 3 p-des 1-4 sätestatud toimingute vaidlustamisel on taotluse sisu. Kõikides neis sätetes nimetatud juhtudel peaks isik esitama kohustamistaotluse, st taotlema vastavalt haldusakti andmist või toimingu sooritamist. HMS ei näe ette, et vaidemenetluses saaks vaide esitaja nõuda rikkumise tuvastamist. See oleks ka vastuolus vaidele esitatavate nõuetega, kuna HMS § 76 lg 2 p 4 kohaselt tuleb vaides märkida põhjused, miks vaide esitaja leiab, et haldusakt või toiming rikub tema õigusi.

5. Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 30.06.2023 Pärnu Linnavalitsusele teabenõude, milles palus olemasolul väljastada ajavahemikus 16.06.2023 kuni teabenõude täitmiseni Xxxxx Xxxxx x kortermajaga seoses esitatud avaldused, taotlused, projektid, teatised, ettepanekud päringud vm dokumendid. Pärnu Linnavalitsus vastas sellele teabenõudele 07.07.2023 ning teatas, et väljastab ehitusteatise koos projekti ja lisadokumentidega. Vaide esitaja palus inspektsioonil tuvastada kas 07.07.2023 lubatud ehitusteatise lisamata jätmine oli põhjendatud ning kohustada linnavalitsust põhjendama ehitusteatise lisamata jätmist.

Kuna vaiet saab esitada 30 päeva jooksul rikkumisest teada saamisest alates (HMS § 75), siis 07.07.2023 vastuse osas on vaidetähtaeg möödunud ning inspektsioon eeltoodud vastuse osas seisukohta ei võta ega hinnanguid ei anna, kuna see ei saa olla enam vaideesemeks.

6. Kuna 07.07.2023 vastusele ehitusteatist ei olnud lisatud, siis palus vaide esitaja 10.07.2023 täpsustada, millist 07.07.2023 kirjale lisatud eraisikute kirjadest linnavalitsus ehitisteatiseks peab.

03.08.2022 vastuskirjaga nr 4.3-7/4795-13 märkis Pärnu Linnavalitsus, et *ehitusseadustik § 35 lg 2 kohaselt ehitusteatis esitatakse kohaliku omavalitsuse üksusele. Sama seadustiku § 36 lg 1 kohaselt ehitise ehitamisest teavitatakse pädevat asutust elektrooniliselt ehitisregistri kaudu. Xxxxx Xxxxxx esitas ehitusteatise ehitise ümberehitamiseks ehitisregistri kaudu. Teie poolt mainitud X. Xxxxxx kirjad on ehitusteatisega koos esitatud lisadokumendid*. Eeltoodust võib küll aru saada, et linnavalitsus on vaide esitajale selgitanud, et väljastatud dokumentide puhul on tegemist ehitusteatiste lisadokumentidega, kuid jättis selgitamata, kas ja kuidas on võimalik tutvuda ehitusteatisega ning et viide 07.07.2023 vastuses, nagu oleks vastusele lisatud ka ehitusteatis, oli ekslik.

7. Lisaks on Pärnu Linnavalitsus inspektsioonile ka selgitanud, et kuna 10.07.2023 pöördumises ehitusteatist ei küsitud, siis ei olnud võimalik ka selle väljastamisest keelduda. Eeltoodu jääb Andmekaitse Inspektsioonile siiski arusaamatuks. Kuna vaide esitaja küsis 10.07.2023 pöördumises, millist kirja peab linnavalitus oma edastatud kirjavahetusest ehitusteatiseks, siis kui linnavalitsusele ei olnud arusaadav, et vaide esitaja sooviks oli saada ka ehitusteatist (mis ei ole küll eluliselt usutav arvestades varasemat kirjavahetust), oleks pidanud linnavalitsusel tekkima vähemalt kahtlus, et isik võib soovida ka ehitusteatist, mispuhul oleks tulnud teabenõuet täpsustada. Või kui linnavalitsusel ehitusteatist väljastada ei olnud, siis oleks tulnud keelduda teabenõude täitmisest ning selgitada, et ekslikult oli 07.07.2023 vastuses viide, et lisatud on ka ehitisteatis. On äärmiselt kahetsusväärne, et linnavalitsus ei pidanud vajalikuks ehitisteatise väljastamise osas oma eksimust tunnistada.

Siinkohal juhin linnavalitsuse tähelepanu ka sellele, et AvTS § 15 lg 2 kohustab teabevaldaja ametnikku või töötajat igakülgselt teabenõudjat abistama teabenõude esitamisel ning teabenõudjale vajaliku teabe, selle asukoha ja teabenõudjale sobivamate võimalike juurdepääsuviiside väljaselgitamisel. Samas tuleb ka vaide esitajal oma nõuded esitada selgelt ja üheselt arusaadavalt, st et oleks aru saada kas soovitakse ainult selgitusi või ka konkreetset dokumenti, mis ei ole 10.07.2023 pöördumisest üheselt arusaadav.

8. Vaide esitaja on vaide punktides 2 ja 3 palunud tuvastada kas linnavalitsus vastas vaide esitaja 10.07.2023 teabenõudele (kus vaide esitaja palus täpsustada millist edastatud kirjadest linnavalitsus ehitisteatiseks pidas) seaduses ettenähtud vastamistähtaja jooksul (03.08.2022 nr 4.3-7/4795-13) ning kas on õiguspärane, et linnavalitsus jättis kirjaga 03.08.2022 nr 4.3-7/4795-13 andmata palutud täpsustused (nagu 10.07.2023 täiendavas teabenõudes oli palutud) millist eraisikute kirja ta ehitisteatiseks pidas.

Samas 03.08.2023 vastuses selgitas linnavalitsus, et edastatud kirjad on koos ehitisteatisega esitatud lisadokumendid. Inspektsioonile on sellest lausest üheselt arusaadav, et edastatud kirjadest ei ole ükski ehitusteatis ega linnavalitsus ei pea ka ühtegi kirja selleks. Küll aga möönan, et linnavalitsus oleks pidanud selgitama, et kirjas oli ekslik viide nagu oleks edastatud ka ehitusteatis.

9. Oma nõude punktides 5 ja 6 palus vaide esitaja tuvastada kas on õiguspärane, et Pärnu linnavalitsus jättis allakirjutanu 10.07.2023 punktis 3 palutud väljavõtte vastuskirjaga 03.08.2022 nr 4.3-7/4795-13 väljastamata, ei keeldunud ka teabenõude täitmisest ega põhjendanud mis seda takistas tegemast või mis seda lubas. Samuti palus vaide esitaja kohustada Pärnu Linnavalitsust väljastama 10.07.2023 teabenõude punktis 3 palutud dokumendiregistri väljavõtet või keelduma selles osas teabenõude täitmisest kui esinevad takistavad asjaolud ja keeldumist põhjendama.

Eeltoodud nõuded jäävad samuti inspektsioonile arusaamatuks. 03.08.2023 vastuses selgitas

linnavalitsus vaide esitajale, et edastatud kirjad on ehitisteatisega **koos** esitatud lisadokumendid. Täiendavalt selgitas linnavalitsus, et taotleja esitas ehitusteatise ehitusregistri kaudu ning ehitusregistrisse kantud dokumente dokumendiregistris ei registreerita. Inspektsioon saab eeltoodust aru selliselt, et ehitusteatis esitati ehitisregistrile koos vaide esitajale edastatud kirjavahetuse (lisadokumentidega) ning neid dokumente dokumendiregistris registreeritud ei ole. Seega ei ole võimalik kohustada ka dokumendiregistrist vastavat väljavõtet edastama. Seega jääb vaie 10.07.2023 teabenõude punkti 3 osas rahuldamata.

10. Kuigi linnavalitsus ei keeldunud sõnaselgelt teabenõude täitmisest, oli vastusest siiski üheselt arusaadav, et soovitud dokumente dokumendiregistris registreeritud ei ole. Möönan, et linnavalitsuse põhjendused oleksid võinud olla selgemad ja põhjalikumad, st kui linnavalitsusele soovitud dokumenti või väljavõtet edastada ei ole, tuleks edaspidi seda selgelt ka öelda, et soovitud dokumenti või väljavõtet edastada ei ole. Selline konkreetne vastus välistaks ka edaspidised vaidlused kuidas teabenõudja sai või pidi vastusest aru saama.

11. 09.08.2023 esitas vaide esitaja Pärnu Linnavalitsusele täiendava pöördumise, mille punktis 3.1 palus vaide esitaja edastada väidetavalt 06.06.2023 esitatud ehitusteatis ja viidata selle täpsele asukohale ehitisregistris, kus see olevat koos lisadega registreeritud. Linnavalitsus sellele teabenõudele tähtaegselt ei vastanud, millega rikkus AvTS § 18 lg 1 sätestatud nõudeid, mida linnavalitsus on tunnistanud nii inspektsioonile edastatud vastuses kui ka 08.09.2023 vaide esitajale edastatud vastuses.

12. Vaide esitaja nõude punktides 7 ja 8 on vaide esitaja palunud inspektsioonil kohustada Pärnu Linnavalitsust väljastama ehitisteatis mille linnavalitsus lubas juba 07.07.2023 kirjaga väljastada kuid seda kirjale ei lisanud või juhul kui see on nüüd avalikustatud ehitisregistris viidata selle täpsele asukohale ehitisregistris. Tuvastada kas allakirjutanu 09.08.2023 teabenõudele käesoleva ajani vastamata jätmine on õiguspärane ja kohustada Pärnu Linnavalitsust 09.08.2023 teabenõudele koheselt vastama.

13. Nagu juba eelpool märkisin, siis 09.08.2023 teabenõudele tähtaegselt vastamata jätmine ei olnud õiguspärane ning selles osas vaide esitamine oli põhjendatud. 08.09.2023 vastuses on linnavalitsus selgitanud, kuidas vaide esitajal on ehitusregistris võimalik leida soovitud ehitisteatis ehk juhatanud vaide esitaja ehitusregistris avalikustatud ehitisteatise juurde. Seega on linnavalitsus menetluse kestel vastanud vaide esitaja 09.08.2023 esitatud teabenõudele. Kuna linnavalitsus on 08.09.2023 vaide esitaja 09.08.2023 teabenõudele (küll tähtaega ületades) vastanud ning vaide esitaja ei ole selles osas täiendavaid pretensioone esitanud, et ehitisteatis ei ole ehitisregistrist talle jätkuvalt kättesaadav, siis loeb inspektsioon 08.09.2023 vaide esitajale edastatud vastusega teabenõuded täidetuks ja jätab vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/
Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel